

## Chapter 4 - Discrete Mathematics and Its Applications

### Løsningsforslag på utvalgte oppgaver

#### Avsnitt 4.1

#### Oppgave 1

- a) 17 går opp i 68 siden  $68 = 4 \cdot 17$
- b) 17 går ikke opp i 84 siden vi får en rest på 16 når 84 deles med 17
- c) 17 går opp i 357 siden  $357 = 21 \cdot 17$
- d) 17 går ikke opp i 1001 siden vi får en rest på 15 når 1001 deles med 17

#### Oppgave 5

Her må vi anta at verken  $a$  eller  $b$  er 0. Hvis  $a$  går opp i  $b$ , så må det finnes et heltall  $m$  slik at  $b = m \cdot a$  og hvis  $b$  går opp i  $a$ , må det finnes et heltall  $n$  slik at  $a = n \cdot b$ . Dermed blir  $b = m \cdot n \cdot b$  og  $1 = m \cdot n$ . Men produktet av to heltall er lik 1 kun hvis begge er 1 eller hvis begge er -1. Dermed må  $a = b$  eller  $a = -b$ .

#### Oppgave 8

La for eksempel  $a = 12$ ,  $b = 8$  og  $c = 9$ . Da er  $b \cdot c = 72$ . Men 12 går opp i 72, men 12 går ikke opp verken i 8 eller 9.

#### Oppgave 9

Kort repetisjon av teorien: Gitt et heltall  $a$  og et positivt heltall  $d$ . Da finnes det to entydige tall  $q$  og  $r$  der  $0 \leq r < d$  slik at  $a = q \cdot d + r$ . Her kalles  $r$  for *resten* og  $q$  for *kvotienten*. Med andre ord er  $q$  det (hele) antallet ganger  $d$  går opp i  $a$  og  $r$  er resten ved divisjonen.

Definisjonen sier også at når dividenden er **negativ**, skal resten  $r$  være slik at  $0 \leq r < d$ . Med andre ord er resten alltid ikke-negativ. Da kan vi, hvis  $d$  **ikke** går opp i dividenden (dvs.  $r \neq 0$ ), bruke flg. regneregel: La  $a$  være positiv og la  $q$  og  $r$  være kvotient og rest når vi deler  $a$  med  $d$ . Da blir, når  $-a$  deles med  $d$ ,  $-(q+1)$  kvotient og  $d-r$  rest.

Eksempel: Hva blir kvotient og rest når  $-111$  skal deles med 11? Vi deler først 111 med 11. Det gir en kvotient  $q$  på 10 og en rest  $r$  på 1. Dermed får vi at når  $-111$  deles med 11,  $-(10+1) = -11$  som kvotient og  $11-1 = 10$  som rest

- |                  |          |
|------------------|----------|
| a) Kvotient: 2   | Rest: 5  |
| b) Kvotient: -11 | Rest: 10 |
| c) Kvotient: 34  | Rest: 7  |
| d) Kvotient: 77  | Rest: 0  |
| e) Kvotient: 0   | Rest: 0  |
| f) Kvotient: 0   | Rest: 3  |
| g) Kvotient: -1  | Rest: 2  |
| h) Kvotient: 4   | Rest: 0  |

### Oppgave 10

- a)  $(11 + 80) \bmod 12 = 91 \bmod 12 = 7$   
 b)  $(12 - 40) \bmod 12 = -28 \bmod 12 = 12 - (28 \bmod 12) = 12 - 4 = 8$   
 c)  $(6 + 100) \bmod 12 = 106 \bmod 12 = 10$

### Oppgave 17

- a)  $13 \bmod 3 = 1$   
 b)  $-97 \bmod 11 = 11 - (97 \bmod 11) = 11 - 9 = 2$   
 c)  $155 \bmod 19 = 3$   
 d)  $-221 \bmod 23 = 23 - (221 \bmod 23) = 23 - 14 = 9$

### Oppgave 20

De tallene som er kongruent med 4 modulo 12 er gitt på formen  $4 + k \cdot 12$  der  $k$  er et vilkårlig heltall. Ved for eksempel å velge  $k = 0, 1, 2, 3, 4$  får vi tallene 4, 16, 28, 40 og 52.

### Oppgave 21

Alle tall på formen  $-1 + k \cdot 25$  der  $k$  er et vilkårlig heltall, er kongruent med  $-1$  modulo 25. De som ligger mellom  $-100$  og  $100$  er  $-76, -51, -26, -1, 24, 49, 74, 99$ .

### Oppgave 22

- a) 80 er ikke kongruent med 5 modulo 17. 17 går ikke opp i  $80 - 5 = 75$ .  
 b) 103 er ikke kongruent med 5 modulo 17. 17 går ikke opp i  $103 - 5 = 98$ .  
 c)  $-29$  er kongruent med 5 modulo 17 siden 17 går opp i  $-29 - 5 = -34$ .  
 d)  $-122$  er ikke kongruent med 5 modulo 17. 17 går ikke opp i  $-122 - 5 = -127$ .

### Oppgave 30

La  $n$  være et positivt oddetall. Da kan  $n$  skrives på formen  $n = 2k + 1$  der  $k$  er et heltall. Dermed blir  $n^2 = (2k + 1)^2 = 4k^2 + 4k + 1 = 4k(k + 1) + 1$  og  $n^2 - 1 = 4k(k + 1)$ . Siden hvert annet heltall er et partall må enten  $k$  eller  $k + 1$  være et partall. Det betyr at 8 går opp i  $4k(k + 1)$ . Konklusjon:  $n^2 \equiv 1 \pmod{8}$ .